

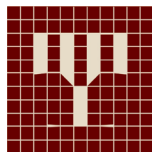
STRUČNI SKUP

Izgradnja, upravljanje i evaluacija zbirki

Knjižnično-informacijski sustavi
u postupcima nabave
i međuknjižnične posudbe

Nacionalna i sveučilišna knjižnica
u Zagrebu, Malo predvorje,
18. rujna 2026.

Organizatori:

**NACIONALNA
I SVEUČILIŠNA
KNJIŽNICA
U ZAGREBU**

Programski odbor:

Sanja Kosić, Vesna Golubović, Maja Pranić, Milena Bušić, Katarina Blagojević, Jasmina Kenda, Jasenka Pleško

Organizacijski odbor:

Lana Šuster, Lucija Hodžajev, Marko Silov, Norma Miočić, Amelia Kovačević, Nikolina Štrbac, Nataša Frgačić, Iva Lorković, Jelena Šančić

Sekcija za zbirke i službe

Komisija za nabavu knjižnične građe i međuknjižničnu posudbu

Održavanje stručnog skupa
financijski podupire Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske.

Izgradnja, upravljanje i evaluacija zbirke

Knjižnično-informacijski sustavi u postupcima
nabave i međuknjižnične posudbe

PROGRAMSKA KNJIŽICA

Zagreb, 18. rujna 2026.
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
Hrvatsko knjižničarsko društvo
2026.

Nakladnik
Hrvatsko knjižničarsko društvo

Za nakladnika
Jasenska Pleško

Lektura (za hrvatski jezik)
Amelia Kovačević
Katarina Blagojević

Priprema i oblikovanje knjižice
Marko Silov

Fotografija na naslovnici
www.unsplash.com (slobodna licenca)

Mjesto izdanja
Zagreb

Godina izdanja
2026.

ISBN (elektroničko izdanje)
978-953-8176-49-4

PROGRAM

7. stručni skup Izgradnja, upravljanje i evaluacija zbirki: Knjižnično-informacijski sustavi u postupcima nabave i međuknjižnične posudbe

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu,

Malo predvorje, 18. rujna 2026.

P R O G R A M

9:00 – 9:30	Prijava sudionika
9:30 – 9:45	Otvorenje skupa i pozdravne riječi

Pozvana izlaganja (moderatorica: Sanja Kosić)

9:45 – 10:30	doc. dr. sc. Katarina Švab Od analize podataka do promišljenih odlučitev pri razvoju knjižnične zbirke (<i>Od analize podataka do promišljenih odlučka u razvoju knjižnične zbirke</i>)
10:30 – 11:15	dr. sc. Dijana Machala Na podacima utemeljena izgradnja i upravljanje zajedničkom zbirkom građe u sustavu Bukinet temeljem digitalne knjižnične platforme Alma
11:15 – 12:00	Stanka

Prijavljena izlaganja (moderatorica: Maja Pranić)

- 12:00 – 12:20 **Vanja Fornazar**
Počelo je tablicom...: evolucija komunikacije
odjela nabave, računovodstva i stručne obrade
u Gradskoj knjižnici i čitaonici Pula
- 12:20 – 12:40 **Martina Žugaj, Sofija Konjević**
Od CDS/ISIS-a do Alme: razvoj knjižničnih
sustava i sustava za međuknjižničnu posudbu
u CZI-ju
- 12:40 – 13:00 **Daniela Sestrić, Jelena Šančić**
Knjižnično-informacijski sustav u
međuknjižničnoj posudbi Nacionalne i sveu-
čilišne knjižnice u Zagrebu – podrška, izazovi
i mogućnosti razvoja
- 13:00 – 13:20 **Sanja Kosić**
Od digitalnog objekta do umrežene zbirke:
uloga knjižnično-informacijskog sustava u
izgradnji i evaluaciji digitalnih zbirki
- 13:20 – 13:40 Stanka
- 13:40 – 14:00 **Nikolina Štrbac, Vesna Golubović**
Alma Acquisitions u praksi: od implementacije
do stabilizacije procesa nabave u NSK
- 14:00 – 14:20 **Sanja Kovačević**
Korištenje modula nabave u knjižnično-
informacijskom sustavu Koha na primjeru
Zbirke za kroatistiku (s naglaskom na planiranje
i praćenje)

Postersko izlaganje

14:20 – 14:25

Lana Šuster

Analiza podataka o posudbi iz sustava ZAKI
kao potpora upravljanju zbirkom u slobodnom
pristupu: studija slučaja Knjižnice
Kineziološkog fakulteta Osijek

14:25 – 14:50

Rasprava i zaključci (moderatorica: **Vesna
Golubović**)

POZVANA IZLAGANJA

Od analize podatkov do premišljenih odločitev pri razvoju knjižnične zbirke

Od analize podataka do promišljenih odluka
u razvoju knjižnične zbirke

From Data Analysis to Informed Decision-Making in Library
Collection Development

doc. dr. **Katarina Švab**

Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta

E-mail: katarina.svab@ff.uni-lj.si

Povzetek

Knjižnično-informacijski sistemi omogočajo zbiranje in analizo različnih podatkov o pridobivanju in uporabi knjižničnega gradiva ter o medknjižnični izposoji. Če te podatke povežemo s podatki o uporabnikih, dobimo boljši vpogled v značilnosti in uporabo knjižnične zbirke. Na tej podlagi lahko zbirko vrednotimo in načrtujemo njen razvoj ter se pri odločanju izognemo impulzivnim in nepremišljenim odločitvam. Pri tem se zastavlja vprašanje, kako podatke o knjižnični zbirki pravilno uporabljati in katere dejavnike upoštevati pri odločitvah o nabavi, izločanju in odpisu gradiva. Tudi podatki o medknjižnični izposoji kažejo na potrebe uporabnikov, ki se v dobi umetne inteligence spreminjajo.

Sažetak

Knjižnično-informacijski sustavi omogućuju prikupljanje i analizu različitih podataka o nabavi i korištenju knjižnične građe te o među-

knjižničnoj posudbi. Povezivanjem tih podataka s podacima o korisnicima dobivamo bolji uvid u obilježja i korištenje knjižnične zbirke. Takav nam pristup omogućuje vrednovanje zbirke i planiranje njezina razvoja te pomaže u donošenju promišljenih, a ne impulzivnih odluka. Pritom se postavlja pitanje kako na odgovarajući način koristiti podatke o knjižničnoj zbirci te koje čimbenike uzeti u obzir pri donošenju odluka o nabavi, izlučivanju i otpisu građe. Podaci o međuknjižničnoj posudbi također ukazuju na potrebe korisnika, koje se u doba umjetne inteligencije mijenjaju.

Ključne riječi: analiza podataka; izgradnja zbirke; razvoj zbirke; međuknjižnična posudba; podatkovno utemeljeno odlučivanje

Summary

Library information systems enable the collection and analysis of various types of data on the acquisition and use of library materials, as well as on interlibrary loan. Linking these data with user data provides a better understanding of the characteristics and use of library collections. This provides a basis for collection assessment and development planning and supports informed rather than impulsive decision-making. In this context, the question arises as to how collection data can be used effectively and which factors should be taken into account when making decisions on the acquisition, deselection, and withdrawal of library materials. Interlibrary loan data also provide valuable insights into user needs, which are changing in the age of artificial intelligence.

Keywords: data analysis; collection development; collection management; interlibrary loan; data-driven decision-making

Na podacima utemeljena izgradnja i upravljanje zajedničkom zbirkom građe u sustavu Bukinet temeljem digitalne knjižnične platforme Alma

Data-Driven Development and Management of a Shared Collection in the Bukinet System Using the Alma Library Services Platform

dr. sc. **Dijana Machala**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

E-mail: dmachala@nsk.hr

Sažetak

Izgradnja zajedničke zbirke građe (engl. *shared collection*, *collective collection* ili *collaborative collection*) podrazumijeva suradnju više umreženih knjižnica pri uspostavi zajedničkih politika na razini procesa pohrane tiskane građe, upravljanja te osiguravanja pristupa dijeljenim izvorima digitalne i e-građe. Interes za uspostavu programa zajedničke zbirke građe proizlazi iz potrebe knjižnica, prvenstveno visokoškolskih i specijalnih, za racionalizacijom poslovanja i dijeljenjem troškova. Zajednički se pristup pritom može odnositi na osiguravanje primjerenog spremišnog prostora, oblikovanje na podacima utemeljene politike nabave i pravodobno osiguravanje dostupnosti tiskane građe, ali i na razvoj nacionalnih ili zajedničkih repozitorija digitalne građe te nabavu nacionalnih licenci za e-izvore. Uspostavom hrvatskoga visokoškolskog knjižničnog sustava Bukinet, temeljenog na digitalnoj knjižničnoj platformi Alma, umrežene knjižnice imaju mogućnost uspostaviti procese izgradnje zajedničke zbirke građe.

Izlaganje donosi prikaz funkcionalnosti digitalne platforme knjižničnih usluga Alma za uspostavu i upravljanje zajedničkom zbirkom građe. Pritom će biti predstavljene mogućnosti uvida u analitičke podatke na razini cjelokupnog sustava, komparativne procjene i vrednovanje zbirke, identificiranje jedinstvenih primjeraka građe na razini sustava te analiza duplih naslova i druge funkcionalnosti.

Ključne riječi: zajednički fondovi; izgradnja fondova; analiza podataka; suradnja knjižnica; Alma

Summary

The development of a shared collection (also referred to as a *collective collection* or *collaborative collection*) involves cooperation among multiple networked libraries in establishing common policies for the storage of print materials, collection management, and ensuring access to shared digital and electronic resources. Interest in establishing shared collection programmes stems from the need of libraries, particularly academic and special libraries, to streamline operations and share costs. Such a collaborative approach may include ensuring adequate storage capacity, developing data-driven acquisition policies, and providing timely access to print materials, as well as developing national or shared repositories for digital materials and acquiring national licences for electronic resources. With the establishment of Bukinet, the Croatian academic library system based on the Alma library services platform, participating libraries have the opportunity to implement shared collection development processes.

The presentation provides an overview of the functionalities offered by the Alma library services platform for the development and management of a shared collection. Particular attention will be given to system-wide analytics, comparative collection assessment and evaluation, the identification of unique holdings across the system, duplicate title analysis, and other relevant functionalities.

Keywords: shared collections; collection development; data analysis; library cooperation; Alma

PRIJAVLJENA IZLAGANJA

Počelo je tablicom...: evolucija komunikacije odjela nabave, računovodstva i stručne obrade u Gradskoj knjižnici i čitaonici Pula

It Started with a Spreadsheet...: The Evolution of
Communication between the Departments of Acquisition,
Accounting and Technical Processing within Pula City
Library and Reading Room

Vanja Fornazar

Gradska knjižnica i čitaonica Pula

E-mail: vanja.fornazar@gkc-pula.hr

Sažetak

Odjel nabave u knjižnicama usko je povezan s još dvije grane poslovanja – računovodstvom i stručnom obradom građe. Bez informacije iz računovodstva o doznačenim sredstvima nema nabave, a bez nabave nema građe niti njezine obrade. U trenutku kada radnih zadataka ne manjka, u organizaciji je iznimno važna što bolja komunikacija među svim sudionicima procesa. Zbog prostornih i organizacijskih (ne)mogućnosti u Gradskoj knjižnici i čitaonici Pula stručni se poslovi obavljaju na dvije lokacije unutar knjižnice, pri čemu se građa prevozi s jednog odjela na drugi i natrag, a stručni djelatnici rade u smjenama i na različitim odjelima. Zbog toga je često dolazilo do zastoja u obradi, ponajprije zbog nedostatka informacija o statusu naručene građe. Stoga je bilo nužno pristupiti automatizaciji postupaka te omogućiti pristup relevantnim informacijama svim sudionicima procesa. Ono što je 2011. godine počelo kao jednostavan tablični pregled narudžbi, kroz godine se prilagođavalo, nadopunjavalo i mijenjalo. Izlaganje će pokazati kako je do danas tablica prerasla u interaktivno pomagalo s popratnim

dokumentima smještenima u dijeljenoj mapi u oblaku putem privatnog rješenja Synology Drive. Potrebnim podacima sada u svakom trenutku pristup imaju djelatnici nabave, stručne obrade i računovodstva, koji tablicu kreiraju i svakodnevno koriste. Pokazalo se da je ovo izvrstan alat za rad, koji osim poboljšanja komunikacije među odjelima omogućuje praćenje budžeta za nabavu, statusa narudžbi te obrade pristigle građe. Ovim sustavom postignuta je ažurnost, preglednost i transparentnost. Uklonjene su nedoumice, osnažena je samostalnost u radu, povećavši učinkovitost i suradnju među djelatnicima. Sve je zapisano. Sve je vidljivo. Sve je jasno.

Ključne riječi: nabava knjižnične građe, računovodstvo, stručna obrada knjižnične građe, tablica u oblaku, komunikacija

Summary

An acquisitions department is closely linked to accounting and the technical processing of library materials. Without information from accounting about available funds, materials cannot be acquired, and without acquisitions, there are no materials to process. When workloads are high, effective communication among all participants in the process is essential.

Due to spatial and organisational constraints at the Pula City Library and Reading Room, technical processing activities are carried out at two locations within the library. Materials are transported from one department to another and back again, while library staff work in shifts and across different departments. As a result, processing was often delayed, primarily due to a lack of information about the status of ordered materials. It therefore became necessary to automate procedures and provide all participants in the process with access to relevant information.

What began in 2011 as a simple order-tracking spreadsheet gradually evolved into an interactive tool supported by accompanying documents

stored in a shared cloud folder using a private Synology Drive solution. As this presentation will demonstrate, staff working in acquisitions, technical processing and accounting now have access to the necessary data at all times, while maintaining and using the spreadsheet in their daily work.

The system has become an effective tool for improving communication between departments, monitoring acquisitions budgets, tracking order status, and tracking the processing of received materials. It has provided timely access to up-to-date information while improving clarity and transparency. By eliminating uncertainty and giving staff direct access to essential information, the system has increased staff autonomy, efficiency and collaboration across departments.

Everything is recorded. Everything is visible. Everything is clear.

Od CDS/ISIS-a do Alme: razvoj knjižničnih sustava i sustava za međuknjižničnu posudbu u CZI-ju

From CDS/ISIS to Alma: The Development of Library Information and Interlibrary Loan Systems at CSI

Martina Žugaj

Institut Ruđer Bošković, Centar za znanstvene informacije

E-mail: martina.zugaj@irb.hr

Sofija Konjević

Institut Ruđer Bošković, Centar za znanstvene informacije

E-mail: sofija@irb.hr

Sažetak

Sustavi za međuknjižničnu posudbu mogu biti samostalni i nepovezani s knjižnično-informacijskim sustavima (KIS), a mogu biti i njihov integralni dio. Centar za znanstvene informacije (CZI) Instituta Ruđer Bošković svoj je prvi program za obradu knjiga, CDS/ISIS, nabavio 1988. godine. DOS inačica programa CDS/ISIS koristila se do 2006. godine, nakon čega je uvedena Windows inačica. Za obradu časopisa Centar je 1993. godine razvio program SAND Plus. Budući da nijedan od programa nije imao integriranu mogućnost međuknjižnične posudbe, CZI je 2002. godine razvio vlastitu mrežnu aplikaciju za međuknjižničnu posudbu SEND (Sustav za elektroničku nabavu dokumenata). S vremenom je aplikacija zastarjela pa je 2014. godine razvijena njezina poboljšana inačica, SEND 2.0, koja se koristi i danas. Integrirani knjižnični sustav otvorenog kôda Koha implementiran je u knjižnično

poslovanje 2009. godine. U tu su svrhu podaci iz programa CDS/ISIS konvertirani iz standarda UNIMARC u standard MARC 21. Podaci o časopisima iz programa SAND Plus migrirani su 2024. godine.

Centar se 2023. godine priključio skupini knjižnica u sklopu projekta e-Sveučilišta, u okviru kojeg je implementiran novi integrirani knjižnični sustav u oblaku Alma, koji podržava i međuknjižničnu posudbu putem servisa RapidILL. U prezentaciji će biti prikazani knjižnično-informacijski sustavi i sustavi za međuknjižničnu posudbu koje je Centar koristio u svom radu, s posebnim osvrtom na prijelaz sa samostalnih sustava na suvremeni knjižnični sustav u oblaku.

Ključne riječi: knjižnično-informacijski sustavi; sustavi za međuknjižničnu posudbu; CDS/ISIS; Koha; SEND; Alma

Summary

Interlibrary loan (ILL) systems may operate as standalone systems, independently of library information systems (LIS), or may be integrated into them. The Centre for Scientific Information (CSI) at the Ruđer Bošković Institute began computerising its library operations in 1988, when it introduced CDS/ISIS for book cataloguing. The DOS version of CDS/ISIS remained in use until 2006, when it was replaced by the Windows version. In 1993, the Centre developed SAND Plus for managing journal holdings. As neither system provided integrated interlibrary loan functionality, the Centre developed its own web-based interlibrary loan application, SEND (System for Electronic Document Acquisition), in 2002. As the original application became obsolete, an improved version, SEND 2.0, was developed in 2014 and remains in use today.

The open-source integrated library system Koha was implemented in library operations in 2009. For this purpose, records from CDS/ISIS were converted from UNIMARC to MARC 21. Journal data from SAND

Plus were migrated in 2024.

In 2023, the Centre joined a group of libraries participating in the e-Sveučilišta project, within which Alma, a new cloud-based library services platform, was implemented. Alma also supports interlibrary loan through RapidILL. This presentation provides an overview of the library information systems and interlibrary loan systems used by the Centre, with particular emphasis on the transition from standalone systems to a modern cloud-based library services platform.

Keywords: library information systems; interlibrary loan systems; CDS/ISIS; Koha; SEND; Alma

**Knjižnično-informacijski sustav u
međuknjižničnoj posudbi Nacionalne i sveučilišne
knjižnice u Zagrebu – podrška, izazovi i
mogućnosti razvoja**

Library Information System in Interlibrary Loan at the
National and University Library in Zagreb – Support,
Challenges, and Opportunities for Development

Daniela Sestrić

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

E-mail: dsestria@nsk.hr

Jelena Šančić

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

E-mail: jsancic@nsk.hr

Sažetak

Međuknjižnična posudba predstavlja jednu od ključnih knjižničnih usluga kojom se korisnicima omogućuje pristup građi koja nije dostupna u fondu matične knjižnice. Učinkovitost ove usluge uvelike ovisi o mogućnostima knjižnično-informacijskog sustava koji omogućuje zaprimanje i obradu zahtjeva, praćenje statusa posudbe, evidenciju poslanih i zaprimljenih jedinica građe te komunikaciju među knjižnicama. U radu se prikazuju iskustva iz svakodnevne prakse međuknjižnične posudbe s naglaskom na ulogu knjižnično-informacijskog sustava u organizaciji radnih procesa. Analiziraju se prednosti koje donosi digitalna podrška, poput veće preglednosti postupaka, lakšeg praćenja zahtjeva, dostupnosti

statističkih pokazatelja i smanjenja administrativnog opterećenja. Posebna se pozornost posvećuje izazovima koji proizlaze iz ograničene međudjelatnosti sustava, različitih načina rada knjižnica te potrebe za dodatnim funkcionalnostima koje bi unaprijedile razmjenu podataka i komunikaciju među ustanovama. Na temelju iskustava iz prakse razmatraju se mogućnosti daljnjeg razvoja knjižnično-informacijskih sustava s ciljem učinkovitije organizacije međuknjižnične posudbe i kvalitetnijeg pristupa građi za krajnje korisnike.

Ključne riječi: međuknjižnična posudba, knjižnično-informacijski sustav, Alma, Rapid, dostava elektroničkih dokumenata

Summary

Interlibrary loan is one of the key library services that enables users to access materials not available in their home library's collection. The efficiency of this service largely depends on the capabilities of the library information system, which supports the receipt and processing of requests, tracking of loan status, recording of items sent and received, and communication between libraries.

The paper presents experiences from the day-to-day practice of interlibrary loan, with an emphasis on the role of the library information system in organising workflows. It analyses the benefits of digital support, such as greater transparency of procedures, easier tracking of requests, access to statistical data, and reduced administrative workload. Particular attention is given to challenges arising from limited system interoperability, differences in library workflows, and the need for additional functionalities to improve data exchange and communication between institutions.

Based on practical experience, the paper considers opportunities for the further development of library information systems with the aim of improving the efficiency of interlibrary loan workflows and providing

end users with better access to library materials.

Keywords: interlibrary loan; library information system; Alma; Rapid; electronic document delivery

Od digitalnog objekta do umrežene zbirke: uloga knjižnično-informacijskog sustava u izgradnji i evaluaciji digitalnih zbirki

From Digital Object to Networked Collection: The Role of Library Information Systems in Digital Collection Development and Assessment

Sanja Kosić

Sveučilišna knjižnica Rijeka

E-mail: sanja.kosic@svkri.uniri.hr

Sažetak

Digitalizacija knjižnične građe i prikupljanje izvorno digitalnih sadržaja promijenili su tradicionalno poimanje knjižnične zbirke. Digitalni objekti koji pripadaju određenoj zbirci ne moraju nužno biti pohranjeni, opisani, predstavljeni i korišteni unutar jednoga informacijskog sustava. Njihov životni ciklus sve se češće odvija u umreženom okruženju knjižnično-informacijskih sustava, institucijskih repozitorija, nacionalnih agregatora i sustava za otkrivanje informacija.

U radu se na primjeru institucijske zone Sveučilišta u Rijeci razmatra uloga sustava Alma u izgradnji, upravljanju i vrednovanju digitalnih zbirki te mogućnosti njegova povezivanja s drugim sustavima u kojima nastaju, pohranjuju se ili agregiraju digitalni sadržaji. Posebna se pozornost posvećuje odnosu prema sustavu digitalnih repozitorija Dabar i nacionalnoj platformi eKultura.

Alma omogućuje upravljanje lokalno pohranjenim digitalnim objektima,

ali i povezivanje bibliografskih zapisa s digitalnim reprezentacijama pohranjenima u udaljenim repozitorijima. Standardizirani protokoli i formati za razmjenu metapodataka istodobno omogućuju uključivanje sadržaja vanjskih sustava u jedinstveno okruženje za otkrivanje informacija te otvaraju mogućnost distribucije metapodataka prema drugim nacionalnim i međunarodnim sustavima.

Poseban izazov predstavlja vrednovanje takvih zbirki. Kada se digitalni sadržaji otkrivaju i koriste kroz više sustava, pokazatelji korištenja pojedinog sustava daju samo djelomičnu sliku njihove vidljivosti i uporabe. U radu se stoga razmatraju mogućnosti povezivanja podataka o digitalnom inventaru, pristupu i korištenju kao podloge za vrednovanje postojećih zbirki i donošenje odluka o njihovoj daljnjoj izgradnji.

Cilj je rada pokazati da u umreženom digitalnom okruženju izgradnja zbirke više nije određena mjestom pohrane digitalnog objekta, nego stručnim odlukama o njegovu odabiru, pripadnosti zbirci, opisu, dostupnosti, povezivanju i dugoročnom očuvanju.

Ključne riječi: digitalne zbirke, knjižnično-informacijski sustavi, Alma Digital, međudjelatnost, vrednovanje zbirki

Summary

The digitisation of library materials and the acquisition of born-digital content have transformed the traditional concept of the library collection. Digital objects belonging to a particular collection do not necessarily have to be stored, described, presented and used within a single information system. Increasingly, their life cycle takes place within a networked environment comprising library information systems, institutional repositories, national aggregators and discovery systems.

Using the University of Rijeka Institution Zone as a case study, the paper examines the role of Alma in the development, management and

assessment of digital collections, as well as its potential for interoperability with other systems in which digital content is created, stored or aggregated. Particular attention is given to its relationship with Dabar, the Croatian Digital Academic Archives and Repositories system, and the national eKultura platform.

Alma enables the management of locally stored digital objects, as well as the linking of bibliographic records to digital representations stored in remote repositories. Standardised metadata exchange protocols and formats also enable content from external systems to be incorporated into a unified discovery environment, while facilitating the distribution of metadata to other national and international systems.

The assessment of such collections presents a particular challenge. When digital content is discovered and used across multiple systems, usage metrics from any individual system provide only a partial picture of its visibility and use. The paper therefore explores the possibilities of integrating data on digital inventory, access and usage as a basis for assessing existing collections and making informed decisions about their further development.

The paper aims to demonstrate that, in a networked digital environment, collection development is no longer defined by where a digital object is stored, but rather by professional decisions concerning its selection, inclusion in a collection, description, accessibility, linking and long-term preservation.

Keywords: digital collections; library information systems; Alma Digital; interoperability; collection assessment

Alma Acquisitions u praksi: od implementacije do stabilizacije procesa nabave u NSK

Alma Acquisitions in Practice: From Implementation to the
Stabilisation of Acquisitions Workflows at the National and
University Library in Zagreb

Nikolina Štrbac

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

E-mail: nstrbac@nsk.hr

dr. sc. Vesna Golubović

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

E-mail: vgolubovic@nsk.hr

Sažetak

Uvođenje Alme – ExLibrisovog knjižnično-informacijski sustava, u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu pokazalo je da prijelaz na novu knjižničnu platformu nije tek tehnička promjena, već proces koji zahtijeva preispitivanje i prilagodbu postojećih poslovnih postupaka. U izlaganju se prikazuje iskustvo Odjela za nabavu i izgradnju zbirki NSK tijekom pripreme za implementaciju te prvih deset mjeseci rada u novom sustavu.

Dvojna uloga NSK – kao nacionalne i depozitne te sveučilišne knjižnice – odražava se i na načine izgradnje zbirki. Dok nacionalna zbirka *Croatica* najvećim dijelom pristize putem obveznog primjerka, Sveučilišna zbirka izgrađuje se kupnjom, darom i zamjenom, što je zahtijevalo

prilagodbu različitih postupaka nabave i unosa građe.

Posebna će se pozornost posvetiti izazovima implementacije, iskustvima prvih tjedana rada na stvarnim podacima te postupnom usklađivanju i stabilizaciji procesa. Na kraju će se razmotriti prednosti i izazovi Alme te mogućnosti njezine daljnje primjene u praćenju, analizi i unapređenju procesa izgradnje zbirki.

Ključne riječi: Alma; knjižnično-informacijski sustavi; implementacija; nabava knjižnične građe; izgradnja i upravljanje zbirkama

Summary

The implementation of Alma, Ex Libris's library services platform, at the National and University Library in Zagreb demonstrated that transitioning to a new library platform is not merely a technical change, but a process that requires existing workflows to be reviewed and adapted. The presentation describes the experience of the Library's Acquisitions and Collection Development Department during the preparations for implementation and the first ten months of working with the new system.

The Library's dual role—as both the national and legal deposit library and a university library—is also reflected in its approaches to collection development. While the national *Croatica* collection is built primarily through legal deposit, the University Collection is developed through purchase, donation and exchange, requiring different acquisitions and material processing workflows to be adapted accordingly.

Particular attention will be given to implementation challenges, experiences from the first weeks of working with live data, and the gradual alignment and stabilisation of workflows. Finally, the presentation will consider the benefits and challenges of Alma, as well as opportunities for its further use in monitoring, analysing and improving collection development processes.

Keywords: Alma; library information systems; implementation; acquisition of library materials; collection development and management

Korištenje modula nabave u knjižnično-informacijskom sustavu Koha na primjeru Zbirke za kroatistiku (s naglaskom na planiranje i praćenje)

Using the Acquisitions Module in the Koha Library Information System: The Croatian Studies Collection (with an Emphasis on Planning and Monitoring)

Sanja Kovačević

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

E-mail: skovace@ffzg.unizg.hr

Sažetak

Izlaganje će ukratko predstaviti modul nabave u knjižnično-informacijskom sustavu (KIS) Koha, koji se koristi u Knjižnici Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, te prikazati koristi i mogućnosti njegove primjene u svakodnevnom radu na izgradnji zbirke, s fokusom na praćenje i planiranje. Prikazat će se mogućnosti kroz vrste nabave (kupnja, dar, razmjena, otkup, kompenzacija) i ukazati na neke manje operativne probleme i načine njihovog nadilaženja u kontekstu ove knjižnice (količina građe, brojnost zbirki i predmetnih knjižničara koji rade u ovom modulu). Prikazat će se i ostale funkcionalnosti sustava povezane s modulom nabave (popisi, korisnički i ostali desiderati i sl.), kao i jednostavno evidentiranje te pregledno praćenje različitih budžeta. Korištenje modula bit će predstavljeno na primjeru jedne od većih zbirki – Zbirke za kroatistiku u čijoj se izgradnji koriste sve vrste nabave. Osim toga, posebno će se prikazati prednosti ovog modula u

nabavi knjižne građe preko budžeta brojnih znanstvenih projekata koji se provode na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, s obzirom da je nabava građe iz projektnih resursa rastući trend u visokoškolskim knjižnicama. KOHA je kod nas jedini dostupan KIS otvorenog koga, i premda mu je budućnost neizvjesna opstanka u knjižničnom sustavu koji se razvija u smjeru centralizacije na nacionalnoj razini, ovaj internacionalni sustav je vrelo ideja za unapređivanje funkcionalnosti bilo kojeg knjižnično-informacijskog sustava.

Ključne riječi: KOHA, izgradnja zbirke, modul nabave, Zbirka za kroatistiku, projektno budžetiranje

Summary

The presentation will provide a brief overview of the acquisitions module in the Koha library information system (LIS), used at the Library of the Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb, and demonstrate the benefits and possibilities of its application in everyday collection development, with a particular focus on planning and monitoring. The module's capabilities will be presented through different methods of acquisition (purchase, gift, exchange, buyback, and compensation), along with some minor operational issues and ways of addressing them within the specific context of this library, taking into account the volume of materials, the number of collections, and the number of subject librarians working with the module.

Other system functionalities related to the acquisitions module will also be presented, including lists, patron and other purchase suggestions, as well as the straightforward recording and transparent monitoring of different budgets. The use of the module will be illustrated through one of the library's larger collections, the Croatian Studies Collection, whose development involves all methods of acquisition.

Particular attention will also be given to the advantages of the module

for acquiring library materials using funds from numerous research projects conducted at the Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb, as project-funded acquisition of library materials is a growing trend in academic libraries.

Koha is currently the only open-source LIS available in Croatia. Although its continued role in the Croatian library system is uncertain as the system moves towards greater centralisation at the national level, this internationally used system provides a valuable source of ideas for enhancing the functionality of any library information system.

Keywords: Koha; collection development; acquisitions module; Croatian Studies Collection; project-based budgeting

POSTERSKA IZLAGANJA

Analiza podataka o posudbi iz sustava ZAKI kao potpora upravljanju zbirkom u slobodnom pristupu: studija slučaja Knjižnice Kineziološkog fakulteta Osijek

Analysis of ZAKI Circulation Data as a Tool for Managing the Open-Stack Collection: A Case Study of the Library of the Faculty of Kinesiology Osijek

Lana Šuster

Kineziološki fakultet Sveučilišta u Osijeku

E-mail: lana.suster@kifos.hr

Sažetak

Suvremeni knjižnično-informacijski sustavi (KIS) predstavljaju temeljnu operativnu infrastrukturu knjižnica, no njihova analitička uloga u prikupljanju i interpretaciji cirkulacijskih podataka često ostaje nedovoljno iskorištena u praksi izgradnje zbirke. U kontekstu visokoškolskih knjižnica, praćenje i analiza digitalnih tragova posudbe omogućuju prelazak s intuitivnog na objektivno, podatkovno utemeljeno donošenje odluka u nabavnim procesima. Rad donosi praktičan prikaz analize statistike generirane unutar knjižničnog sustava ZAKI u Knjižnici Kineziološkog fakulteta Osijek za četverogodišnje razdoblje (od travnja 2022. do kolovoza 2026. godine). Kroz analitičke module sustava ZAKI analiziran je cjelokupan posudbeni fond u slobodnom pristupu koji broji 974 posudbe (960 u znanstvenom fondu te 14 u dopunskoj literaturi). Rezultati pokazuju izrazito visoku posjećenost i ovisnost o akademskim korisnicima u analiziranom razdoblju. Prema klasifikacijskoj strukturi UDK posudba je izrazito koncentrirana na usko stručnu skupinu 796.015 Metodika sporta.

Trening s 353 posudbe (36,2 % ukupne cirkulacije), nakon koje slijede opća skupina 796 Sport (97 posudbi), 159.9 Psihologija (73 posudbe) te 611 Anatomija (70 posudbi). Dodatna vrijednost analitike sustava ZAKI očituje se u analizi posudbe po autorima, koja otkriva visoku ovisnost fonda o nastavnim kolegijima (obvezna literatura). U radu se zaključuje kako se analitički izvještaji sustava ZAKI mogu izravno primijeniti za ponovno vrednovanje zbirke (npr. primjenom Hrvatskog Conspectus modela kao referentnog okvira za ocjenu informacijske razine fonda). Dobiveni rezultati daju jasan putokaz za svakodnevni rad visokoškolske knjižnice. Pokazuju koje je ispitne knjige potrebno nabaviti u više primjeraka, kako proračun usmjeriti na najtraženija područja i kako bolje iskoristiti građu koja se rjeđe posuđuje.

Ključne riječi: ZAKI, knjižnično-informacijski sustav, cirkulacijski podaci, vrednovanje zbirke, Kineziološki fakultet Osijek, slobodni pristup, nabava

Summary

Modern library information systems (LIS) provide the core operational infrastructure for libraries, yet their analytical potential for collecting and interpreting circulation data often remains underutilised in collection development practice. In the context of academic libraries, monitoring and analysing digital traces of borrowing activity enables a shift from intuitive to objective, data-driven decision-making in acquisitions.

The paper presents a practical analysis of statistics generated by the ZAKI library system at the Library of the Faculty of Kinesiology Osijek over a four-year period, from April 2022 to August 2026. Using ZAKI's analytical modules, the entire circulating open-stack collection was analysed, with a total of 974 loans recorded: 960 from the research collection and 14 from the supplementary literature collection.

The results indicate a particularly high level of use and a strong reli-

ance on the collection by academic users during the period analysed. According to the UDC classification structure, circulation is heavily concentrated in the specialised class 796.015 *Sports Methodology. Training*, with 353 loans (36.2% of total circulation), followed by the general class 796 *Sport* (97 loans), 159.9 *Psychology* (73 loans), and 611 *Anatomy* (70 loans). Further value of ZAKI analytics is demonstrated by the analysis of circulation by author, which reveals a strong relationship between collection use and course reading requirements, particularly required reading.

The paper concludes that ZAKI analytical reports can be directly applied to collection reassessment, for example by using the Croatian Conspectus model as a reference framework for assessing collection information levels. The findings provide clear guidance for the day-to-day management of an academic library collection. They indicate which required course books should be acquired in additional copies, how acquisitions budgets can be directed towards the areas of greatest demand, and how less frequently borrowed materials can be used more effectively.

Keywords: ZAKI; library information system; circulation data; collection assessment; Faculty of Kinesiology Osijek; open stacks; acquisitions

**Održavanje stručnog skupa
financijski podupire Ministarstvo kulture i medija
Republike Hrvatske.**

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
i medija
*Republic
of Croatia
Ministry
of Culture
and Media*

978-953-8176-49-4